

Minor 2
Keuzeminor: Toekomstgericht Onderwijs

Inhoud

Inhoud.....	1
Voorwoord.....	2
1 Uitgangspunten van het studieprogramma	3
1.1 Plaats van onderwijseenheden van het betreffende studiejaar in het totale programma	4
1.2 Studenten universitaire pabo.....	4
2 Inleiding en opzet van de minor Toekomstgericht onderwijs.....	5
2 Bekwaamheidseisen.....	6
3 Feedback	10
4 Beslismoment.....	11
5 Activiteiten	14
6.1 Werkplekieren.....	15
6.2 Technologie en moderne media.....	17
6.3 Onderwijskundig ontwerpen	19
6.4 Toekomstgericht onderwijs	22
6.5 Toekomstgericht onderwijsontwerp.....	25
6 Feedbackmomenten	28
Bijlage 1: Landelijke bekwaamheidseisen	30
Nuttige adresgegevens	35

Voorwoord

Beste student,

Dit is de studiegids van het tweede semester van het 3e jaar op Hogeschool IPABO voor de minor Toekomstgericht onderwijs. Je vindt in deze gids de informatie over het studieprogramma. Per studieonderdeel wordt kort en bondig beschreven wat de inhoud is, aan welke doelen gewerkt wordt, welke literatuur je moet bestuderen, hoe groot de studielast is en hoe het onderdeel getoetst wordt. Ook kun je lezen hoe je begeleid wordt tijdens je studie. Tijdens de lessen en de bijeenkomsten op de opleiding word je verder geïnformeerd en raak je geïnspireerd hoe je elk studieonderdeel vorm kunt geven.

We wensen je veel succes in je studie aan Hogeschool IPABO!

Het docententeam van Hogeschool IPABO

1 Uitgangspunten van het studieprogramma

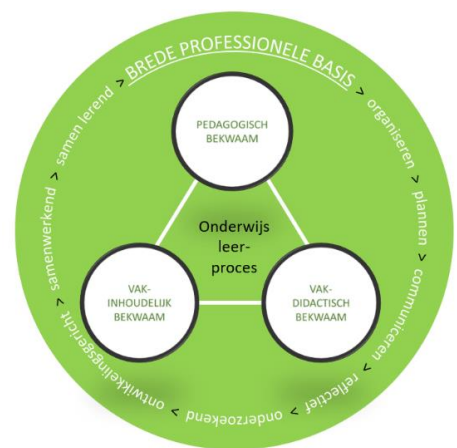
In onderstaand overzicht kun je zien hoe we de opleiding hebben ingedeeld en wat we per fase van een student verwachten. Om de studeerbaarheid te verhogen hebben we elk semester opgedeeld in twee periodes. Elke periode duurt 9 à 10 weken. Naast lesweken zijn er toetsweken en voor de voltijdopleiding ook stageweken. De majorfase hebben we opgedeeld in vier beroepstaken en de minorfase in vier minoren.

		Semester 1	Semester 2
Majorfase	Jaar 1 Fase: Opleidingsbekwaam	Beroepstaak 1 Periode 1 en 2	Beroepstaak 2 Periode 3 en 4
	Jaar 2 Fase: Minorbekwaam	Beroepstaak 3 Periode 5 en 6	Beroepstaak 4 Periode 7 en 8
Minorfase	Jaar 3 Fase: Werkplekbekwaam	Minor 1 Periode 9 en 10	Minor 2 Periode 11 en 12
	Jaar 4 Fase: Startbekwaam	Minor 3 Periode 13 en 14	Minor 4 Periode 15 en 16

Het studieprogramma zit zo in elkaar dat je werkt aan de landelijke bekwaamheidseisen voor leerkrachten. Een bekwame leraar is een leraar die heeft aangetoond dat hij vakinhoudelijk, vakdidactisch en pedagogisch invulling kan geven aan het beroep leraar basisonderwijs.

Een bekwame leraar is ook deelnemer aan een professionele (onderwijs)leergemeenschap. Deze vormt hij met zijn collega's.

Met het studieprogramma kiezen we er ook voor om jou als student meer eigen regie te geven en ruimte te maken voor jouw eigen interesses en vragen. Dat kan zowel bij het werkplekleren als in het basisprogramma, maar het meest duidelijk zie je dat terug bij de keuzeprogramma's in de major- en minorfase en de specialisaties in de minorfase.

Figuur 1: Bekwaamheidsprofiel leerkracht basisonderwijs, bewerkt model, bron: Onderwijscoöperatie, 2012

1.1 Plaats van onderwijseenheden van het betreffende studiejaar in het totale programma

Jaar 3 tweede semester Minor 2: Vrije minor	
Periode 11	Periode 12
Kern persoonlijke professionaliteit: versterking van jouw kwaliteiten	
Werkplekieren: 9 EC De vrije keuzeminor aangeboden aan de Hogeschool IPABO kennen een lijn competent handelen inclusief toetsing werkplekbekwaam.	
Basisprogramma: 0 EC	
Keuzeprogramma: 21 EC	
Totaal: 30 EC	

Gezien de nieuwe wijze van toetsing (zie paragraaf 4 en 5 van de studiegids) zal het totaal aantal credits (30EC) in één keer worden uitgekeerd. Dat betekent dus dat er geen aparte credits voor het werkplekieren (WPA) en voor onderdelen van het keuzeprogramma worden uitgekeerd. Zie verder paragraaf 5 "Beslismoment".

1.2 Studenten universitaire pabo

- 2 Universitaire studenten krijgen 15 studiepunten voor deze minor. Zij hebben geen vrije ruimte. Om deze minor passend te maken voor de universitaire student, hanteren we de volgende afspraken:
- 3 Minordocenten bespreken de ondergrens per BHE met de student; wat moeten de studenten minimaal kunnen aantonen aan het eind van het semester?;
- 4 Minordocenten bespreken met de student welke opdrachten uitgevoerd worden en welke vervallen. De regie voor deze afweging is in handen van de docent van de minor;
- 5 De lessen zijn onder andere geroosterd op de dinsdag. De universitaire studenten kunnen zo een deel van de lessen volgen. Met betrekking tot de lessen die de studenten missen, omdat ze aanwezig zijn op de Vu, is het belangrijk dat er (vooraf) overleg plaatsvindt tussen PA2 studenten en de docenten van de gekozen minor. Hierin kan bijvoorbeeld het volgende worden afgestemd: "Welke inhouden zijn essentieel voor de PA2 studenten om te volgen? In hoeverre is het mogelijk deze inhouden op de dinsdagen aan te bieden? Welke inhouden vinden de PA2 studenten waardevol om fysiek aangeboden te krijgen? Wat kunnen student en docent doen om elkaar tegemoet te komen op de dagen dat de PA2 studenten niet aanwezig kunnen zijn?" etc.

2 Inleiding en opzet van de minor Toekomstgericht onderwijs

Code Osiris, vakcode en toetscode	Studiejaar	Onderwijsperiode	Programmagebied	Studielast in credits	Werkvormen
Vakcode: MI2KZTOM Toetscode: 22B-Mi2-TO	3	11 en 12	Keuzeprogramma	6 EC	

In de keuzeminor Toekomstgericht onderwijs ga je op verschillende manieren aan de slag met het onderwijs van de toekomst. Je denkt na over hoe onderwijs er in de toekomst uit moet gaan zien. Je bent daarbij bezig met vragen als: Hoe ziet de wereld er straks uit? Welke kennis en vaardigheden hebben de kinderen dan nodig? Gezien de technologisering van de samenleving is het vanzelfsprekend dat moderne media een belangrijke rol spelen in het onderwijs van de toekomst. Hoe kan je deze effectief inzetten in je onderwijs? En hoe kan je onderwijsmaterialen (her)ontwerpen die passen bij jouw visie op toekomstgericht onderwijs?

PLG

Je werkt tijdens deze keuzeminor regelmatig in een PLG (professionele leergemeenschap) aan groepsopdrachten. In je PLG wissel je ook ideeën over én ervaringen met toekomstgericht onderwijs uit. De samenstelling van de PLG kan per opdracht verschillen en kan zowel face-to-face als digitaal plaatsvinden.

Weblog

Je houdt gedurende de gehele minor een logboek bij middels een weblog. Hierop zijn de gemaakte opdrachten te vinden, maar is ook informatie over je leerproces terug te zien. Het is nadrukkelijk de bedoeling het ontwikkelde onderwijs en/of lesmateriaal (via internet) te delen met de rest van de wereld.

2 Bekwaamheidseisen

Binnen de opleiding tot leraar basisonderwijs zijn de landelijke bekwaamheidseisen leidend. Binnen deze bekwaamheidseisen onderscheiden we 4 niveaus. Voor minor 2 hebben we bij het niveau werkplekbekwaam, dat past bij het eind van jaar 3, verschillende leerdoelen geformuleerd. De bekwaamheidseisen op het niveau van eind jaar 3 (werkplekbekwaam) en de daarbij behorende leerdoelen zien er als volgt uit:

Bekwaamheidseis: Vakinhoudelijk bekwaam 3.1

De aanstaande leerkracht **staat boven de leerstof** van de leeractiviteiten gericht op het behalen van de kerndoelen en de referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen van het primaire onderwijs, en kent de **theoretische achtergronden** daarvan.

Leerdoelen bij VI 3.1:

- a. De student overziet theoretische achtergronden bij de leerstof van het primair onderwijs en past dit op adequate wijze toe.
- b. De student bespreekt de essentie van de leerstof op een adequate wijze.

Bekwaamheidseis: Vakinhoudelijk bekwaam 3.2

De aanstaande leerkracht overziet de **opbouw van het curriculum** en de doorlopende **leerlijnen** en kan de leerstof in **samenhang** samenstellen, kiezen of bewerken op zo'n wijze dat de leerlingen die kunnen leren en kunnen begrijpen wat de **relevantie** van de leerstof is voor het dagelijks leven.

Leerdoelen bij VI 3.2:

- a. De student overziet de opbouw van het curriculum en de doorlopende leerlijnen.
- b. De student kan de leerstof in samenhang samenstellen zodat leerlingen de leerstof kunnen begrijpen en verwerken.
- c. De student kan adequate leerdoelen formuleren en evalueren.
- d. De student kan de leerdoelen onderbouwen vanuit de opbouw van het curriculum en doorlopende leerlijnen.

Bekwaamheidseis: Vakdidactisch bekwaam 3.3

De aanstaande leerkracht vertaalt de **vakinhoud** zodanig dat een duidelijke **relatie** aanwezig is tussen de **leerdoelen**, het **niveau** en de **kenmerken** van zijn leerlingen, en de **inzet van verschillende methodieken** en middelen.

Leerdoelen bij VD 3.3:

- a. De student vertaalt vakinhoud in samenhangende lesactiviteiten.
- b. De student stemt vakinhoud en leerdoelen op een adequate wijze op elkaar af.
- c. De student stemt de lesactiviteit af op het niveau en de kenmerken van de leerlingen.
- d. De student zet in de lesactiviteit passende methodieken en middelen in.

Bekwaamheidseis: Vakdidactisch bekwaam 3.4

De aanstaande leerkracht kan zijn **onderwijspraktijk koppelen aan kennis** van verschillende leer- en **onderwijstheorieën, vakdidactiek, (digitale) leermiddelen** en **evalueren en beoordelen** van onderwijs.

Leerdoelen bij VD 3.4

- a. De student onderbouwt de eigen onderwijspraktijk vanuit leer- en onderwijstheorieën.
- b. De student integreert leer- en onderwijstheorieën en vakdidactiek in de eigen onderwijspraktijk.
- c. De student zet op een onderbouwde wijze (digitale) leermiddelen in op de eigen onderwijspraktijk.
- d. De student kan het onderwijs op de eigen onderwijspraktijk op adequate wijze evalueren en beoordelen.

Bekwaamheidseis: Vakdidactisch bekwaam 3.5

De aanstaande leerkracht kan onderwijs voorbereiden, uitvoeren en evalueren, op basis van **voortgangsinformatie** en kan zijn **didactische aanpak analyseren en bijstellen**.

Leerdoelen bij VD 3.5:

- a. De student kan onderwijs op methodische wijze voorbereiden, uitvoeren en evalueren.
- b. De student kan onderwijs op basis van voortgangsinformatie evalueren en bijstellen.
- c. De student kan zijn of haar didactische aanpak systematisch analyseren.
- d. De student kan evaluaties over de didactische aanpak omzetten in verbeteracties.

Bekwaamheidseis: Pedagogisch bekwaam 3.6

De aanstaande leerkracht kan, in **samenwerking** met collega's en anderen, een **veilig ondersteunend en stimulerend leerklimaat** realiseren waarmee hij bijdraagt aan de **ontwikkeling tot zelfstandige en verantwoordelijke volwassene in de samenleving**.

Leerdoelen bij PB 3.6

- a. De student realiseert een veilig ondersteunend en stimulerend leerklimaat in samenwerking met collega's.
- b. De student realiseert een pedagogisch klimaat dat bijdraagt aan de ontwikkeling van leerlingen tot zelfstandige en verantwoordelijke volwassenen in de samenleving.

Bekwaamheidseis: Pedagogisch bekwaam 3.7

De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogisch handelen **verantwoorden** op basis van **pedagogische theorieën en methodieken, ontwikkelingstheorieën** en de **gedragwetenschappelijke theorieën**.

Leerdoelen PB 3.7:

- a. De student verantwoordt zijn of haar pedagogische handelen vanuit pedagogische theorieën en methodieken.

- b. De student verantwoordt zijn of haar pedagogische handelen vanuit ontwikkelingstheorieën.
- c. De student verantwoordt zijn of haar pedagogische handelen vanuit gedragswetenschappelijke theorieën.

Bekwaamheidseis: Pedagogisch bekwaam 3.8

De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogisch handelen **afstemmen op de leerlingen en de groep** en kan **dit handelen afstemmen op en verantwoorden** naar de leerlingen, ouders en anderen die vanuit hun professionele verantwoordelijkheid bij de leerlingen betrokken zijn.

Leerdoelen PB 3.8:

- a. De student heeft zicht op de ontwikkeling en leefomgeving van de leerlingen.
- b. De student stemt zijn of haar pedagogisch handelen af op de leerlingen en de groep.
- c. De student stemt zijn of haar pedagogisch handelen af op andere professionals die bij de leerlingen betrokken zijn.
- d. De student verantwoordt zijn of haar pedagogisch handelen naar ouders en collega-professionals.

Bekwaamheidseis: Brede professionele basis 3.9

De aanstaande leerkracht neemt **verantwoordelijkheid voor zijn eigen ontwikkeling** door te werken aan **eigen leer- en ontwikkelingsdoelen** gebaseerd op de eigen ontwikkelbehoefte en maakt hierbij gebruik **van reflectief leren** (collega's/ studiegenoten/ opleidingsdocenten).

Leerdoelen bij BPB 3.9:

- a. De student onderbouwt de gemaakte keuzes met betrekking tot het werken aan de eigen professionele ontwikkeling.
- b. De student evalueert de mate waarin anderen hebben kunnen bijdragen aan de eigen professionele ontwikkeling.
- c. De student geeft sturing aan de eigen ontwikkeling door gebruik te maken van reflectief leren.
- d. De student beoordeelt hoe zij of hij zelf sturing heeft gegeven aan de eigen professionele ontwikkeling.

Bekwaamheidseis: Brede professionele basis 3.10

De aanstaande leerkracht kan op **systematische wijze**, met **geëigende methoden** en vanuit **verschillende perspectieven** gegevens **verzamelen en analyseren** en kan hier **conclusies** aan verbinden.

Leerdoelen bij BPB 3.10:

- a. De student zet passende onderzoeksinstrumenten in om tot een antwoord op de onderzoeksvraag dan wel deelvragen te komen.
- b. De student betreft meerdere perspectieven in zijn of haar systematische, onderzoeksmatige aanpak van een probleem of ambitie.
- c. De student verzamelt op een betrouwbare wijze gegevens om tot een antwoord op de onderzoeksvraag dan wel deelvragen te komen.

- d. De student analyseert met behulp van passende analysemethoden de gegevens die hij of zij verzameld heeft.
- e. De student verbindt conclusies aan de verzamelde en geanalyseerde gegevens.

Bekwaamheidseis: Brede professionele basis 3.11

De aanstaande leerkracht levert een **actieve bijdrage aan de schoolontwikkeling** op zowel **groeps- als schoolniveau** en toont verantwoordelijkheid in **communicatie en samenwerking**.

Leerdoelen BPB 3.11:

- a. De student levert een actieve bijdrage aan de schoolontwikkeling op groepsniveau.
- b. De student levert een actieve bijdrage aan de schoolontwikkeling op schoolniveau.
- c. De student neemt initiatief voor de communicatie over de schoolontwikkeling.
- d. De student participeert in samenwerkingsverbanden ter bevordering van de schoolontwikkeling.

Toetsing in minor 2

Binnen het onderwijs van minor 2 willen we je uitdagen om door middel van verschillende activiteiten de bekwaamheidseisen op dit niveau te bereiken. Het vragen, geven en gebruiken van feedback speelt hierbij een zeer belangrijke rol. Het toetsprogramma waar we vanaf deze minor (en straks dus ook in jaar 4) mee werken is gericht op het geven van feedback en is gebaseerd op een aanpak die in de literatuur wordt aangeduid als programmatisch toetsen.¹ Dat betekent dat je niet, zoals je tot nu toe gewend was, aan het eind van minor 2 een aantal opdrachten inlevert ter beoordeling, maar dat je gedurende de minor van meerdere mensen feedback vraagt op je activiteiten. Dat kunnen zowel activiteiten binnen de opleiding zijn, als op de werkplek. Aan het eind van het semester schrijf je op basis van al de verzamelde feedback een zelfevaluatie die je naar je SLB'er stuurt. Je SLB'er geeft op basis van de feedback die je verzameld hebt en op basis van je zelfevaluatie een advies waarover jullie samen in gesprek gaan. Wanneer jullie het er met elkaar er over eens zijn dat je alle bekwaamheidseisen minimaal op het niveau van eind jaar 3 beheerst (werkplekbekwaam), dan vraag je om toekenning van je 30EC aan de besliscommissie. In de volgende paragrafen lees je daar meer over.

¹ Baartman, L., Schil-Mol van, T., & Vleuten van der, C. (2020). Programmatisch Toetsen. Voorbeelden en Ervaringen uit de Praktijk. Amsterdam: Boom.

3 Feedback

Binnen de minor Toekomstgericht onderwijs en op je stage ontplooi je tal van activiteiten die betrekking hebben op de bekwaamheidseisen en de daaraan afgeleide leerdoelen. In paragraaf 6 wordt beschreven welke activiteiten op welke bekwaamheidseis en welk leerdoel betrekking hebben. Gedurende minor 2 zijn er meerdere momenten waarop je feedback vraagt op zulke activiteiten. In paragraaf 7 wordt aangegeven wanneer je van wie feedback vraagt: dat kan van een docent van de IPABO zijn, een medestudent, iemand uit het werkveld (zoals je mentor of schoolopleider) of iemand anders. Zo'n moment noemen we een feedbackmoment. De feedback bestaat uit een beschrijving van wat volgens de feedbackgever ten aanzien van de bekwaamheidseis goed gaat en wat beter kan. Dit wordt gevolgd door tips. Bovendien geeft de feedbackgever aan op welk niveau je op dit moment de leerdoelen die bij je activiteit horen beheerst:

- Zeer onder niveau
- Onder niveau
- In ontwikkeling
- Op niveau
- Boven niveau
- Zeer boven niveau

De feedback die je op zo'n feedbackmoment krijgt wordt nadrukkelijk niet gezien als een moment waarvoor je kan zakken of slagen, maar als een leermoment. Wanneer je de feedback krijgt dat je nog onder niveau presteert, is dat dus geen enkel probleem: er komen meer momenten waarop je feedback kan vragen en waarop je je groei en ontwikkeling zichtbaar kan maken.

Op een feedbackmoment verstuur je een verzoek tot feedback aan je beoogde feedbackgever. Daarbij geef je een **korte beschrijving** van de activiteit waarop je feedback wilt. Wanneer je een document hebt dat betrekking heeft op de activiteit waar je feedback op wilt, dan kan je dat document als **bijlage** toevoegen. Vervolgens vink je aan op welke **bekwaamheidseisen** en **leerdoelen** je activiteit betrekking heeft. Overigens kan het ook zo zijn dat je bijvoorbeeld mondelinge feedback van iemand gehad hebt. Dan kan jij die feedback zelf in het formulier opschrijven, en voor akkoord voorleggen aan de feedbackgever.

Dit betekent dat er geen traditioneel WPA meer is waarbij je op basis van een activiteit credits krijgt toegekend voor het werkplekleren. Wel zal je door iemand van het werkveld en/of de IPABO bezocht worden in de stage. Je krijgt dan feedback op een activiteit die je dan laat zien, volgens hetzelfde feedbackformulier dat gebruikt wordt voor de feedback op je andere activiteiten binnen de minor. Dit is een feedbackmoment naast andere feedbackmomenten. Het bezoek van iemand van het werkveld en/of de IPABO kan tijdens het hele semester plaatsvinden. Het hoeft dus niet (zoals bij het traditionele WPA) aan het eind van het semester plaats te hebben.

Randvoorwaarden voor het vragen van feedback

Per bekwaamheidseis vraag je gedurende de minor op circa 5 verschillende momenten feedback. De feedback die je vraagt, verdeel je evenwichtig over de betrokken personen. De betrokkenen zijn medestudenten, docenten en het werkveld. Elk van deze drie groepen neemt dus uiteindelijk ongeveer 1/3 deel van het totaal aantal feedbackmomenten in.

De digitale omgeving waarin jij jouw feedback verzamelt is Scorion. Het dashboard van Scorion toont een overzicht van jouw ontwikkeling op de verschillende bekwaamheidseisen.

4 Beslismoment

In de vorige paragraaf staat beschreven welke stappen je moet doorlopen om feedback te krijgen op je activiteiten. Er komt een moment dat je wilt weten waar je staat ten opzichte van het niveau dat van een 3e jaars verwacht wordt; en of je dat niveau ook behaald hebt. Deze beslissing wordt nooit genomen op basis van één feedbackmoment, maar alle beschikbare feedbackmomenten worden in samenhang bekeken om vast te stellen of je voor iedere bekwaamheidseis het eindniveau van jaar 3 beheerst en dus de studiepunten voor minor 2 kan ontvangen. De eindbeslissing wordt genomen door de besliscommissie.

Wat moet je doen voordat je de besliscommissie vraagt om een beslissing over het toekennen van je studiepunten?

Stap 1: Check of je aan de formele eisen voldoet

Ga na of je feedback hebt ontvangen op alle voor jouw minor 2 verplichte bekwaamheidseisen en daaraan gekoppelde leerdoelen, of je feedback hebt ontvangen van meerdere beoordelaars en of je aan de andere formele eisen voldaan hebt (zie paragraaf 7).

Stap 2: Schrijf een zelfevaluatie

Reflecteer op je eigen leerproces en je beheersing van de bekwaamheidseisen en daaraan gekoppelde leerdoelen. Wat vertelt de inhoudelijke feedback je? Wat vertellen de scores je die je hebt gekregen van de feedbackgevers? Geeft de feedback je het vertrouwen dat zij vinden dat je de bekwaamheidseis beheerst? In welke mate vind je zelf dat je de bekwaamheidseisen op het juiste niveau beheerst?

Gebruik hiervoor het **zelfevaluatieformulier** in Scorion om bovenstaande vragen te beantwoorden. Op het zelfevaluatieformulier kun je jezelf beoordelen per bekwaamheidseis. Per bekwaamheidseis vul je in wat je al goed beheerst, wat beter zou kunnen en wat je vervolgstappen zijn. Je geeft ook een overall inschatting. Je kunt daarbij kiezen uit:

- Zeer onder niveau
- Onder niveau
- In ontwikkeling
- Op niveau
- Boven niveau
- Zeer boven niveau

Stuur deze zelfevaluatie via Scorion naar je SLB'er. Je SLB'er zal in datzelfde formulier, vanuit de feedback die je ontvangen hebt van de verschillende feedbackgevers, aangeven en toelichten op welk van bovengenoemde niveaus hij of zij vindt dat jij de verschillende bekwaamheidseisen beheerst. Hiermee formuleert de SLB'er aan advies over jouw bekwaamheid.

Stap 3: Voer een voortgangsgesprek met je SLB'er

Nadat ook de SLB'er zijn of haar advies geformuleerd heeft over de mate waarin jij de bekwaamheidseisen beheerst, gaan jullie samen in gesprek over jouw zelfevaluatie en het advies van de SLB'er. Aan het eind van het gesprek bespreken jullie gezamenlijk wat van belang is om in het **gespreksverslag** te vermelden. Je schrijft zelf een verslag van het voortgangsgesprek in Scorion. Er zijn twee opties:

- Als uit het gesprek de conclusie is voortgekomen dat je nog niet aan het niveau van minor 2 voldoet dan kun je in het gespreksverslagformulier beschrijven wat je plan voor remediëring is. Als je het gespreksverslag hebt gemaakt, stuur je dit verslag via Scorion naar je SLB'er. De SLB'er kan dit verslag eventueel aanvullen en accorderen. Je gaat dan eerst je remediëring uitvoeren en vraagt nog geen beslissing aan bij de besliscommissie.
- Als uit het gesprek de conclusie is voortgekomen dat je voldoet aan het niveau van minor 2 dan stuur je het gespreksverslag via Scorion naar je SLB'er. De SLB'er kan dit verslag eventueel aanvullen en accorderen. Vervolgens nodig jij de besliscommissie uit voor het nemen van een definitieve beslissing voor het toekennen van studiepunten.

Stap 4: De besliscommissie

De besliscommissie beslist of studiepunten worden toegekend. De besliscommissie kijkt daarvoor in eerste instantie naar de ingevulde zelfevaluatie, het advies van de SLB'er en het door de student geschreven en SLB'er geaccordeerde gespreksverslag. Indien mogelijk neemt de besliscommissie op basis van die documenten een beslissing over het toekennen van de studiepunten van dat semester. Indien gewenst kan de besliscommissie ook de door afzonderlijke feedbackgevers gegeven feedback inzien.

De besliscommissie vult het beslissingsformulier in. Op dit formulier staat het oordeel van de besliscommissie. Dit oordeel wordt uitgedrukt in

- 'zeer onder niveau' (de beoogde bekwaamheidseisen worden [nog] niet beheerst op het gewenste niveau)
- 'onder niveau' (de beoogde bekwaamheidseisen worden [nog] niet geheel beheerst op het gewenste niveau)
- 'op niveau' (de student beheerst de beoogde bekwaamheidseisen op het gewenste niveau)
- 'boven niveau' (de student beheerst de beoogde bekwaamheidseisen op meer dan het gewenste niveau)
- 'zeer boven niveau' (de student overstijgt het gewenste niveau in hoge mate)

Daarnaast staat op het formulier of je minor 2 al dan niet behaald hebt. Er zijn twee opties:

1. Behaald: het volledig aantal studiepunten behorende bij minor 2 wordt toegekend (**30 EC – toetscode 22B-Mi2-TO**)
2. Niet behaald: er worden geen studiepunten toegekend, maar er moeten een of meerdere remediëringsactiviteiten worden uitgevoerd.

Herkansing / remediëring

Als de besliscommissie heeft besloten om geen studiepunten toe te kennen, moeten er een of meerdere remediëringsactiviteiten worden uitgevoerd. Je gaat in gesprek met je SLB'er over de wijze waarop je deze remediëringsactiviteit(en) gaat uitvoeren.

Na afronding van deze remediëringsactiviteit(en), doorloop je stap 1 t/m 3 nogmaals.

Tussentijdse zelfevaluatie en tussentijds advies

Om je zo goed mogelijk te begeleiden naar het beslismoment, vindt halverwege het semester een tussentijds moment plaats waarop jij een tussentijds zelfevaluatieformulier invult en opstuurt naar je SLB'er, waarna je SLB'er een advies formuleert waarover jullie in gesprek gaan. Ook van dat gesprek maak je een gespreksverslag. Uiteraard is dit advies en gesprek gericht op je

ontwikkeling richting het beoogde eindniveau en niet op de beslissing over de mate waarin je het eindniveau beheerst.

5 Activiteiten

In onderstaand overzicht zie je welke bekwaamheidseisen en leerdoelen bij welke activiteit aan de orde komen:

		Activiteit 1: Werkplek- leren	Activiteit 2: Technologie en Moderne Media	Activiteit 3: Onderwijskundig ontwerpen	Activiteit 4: Toekomstgericht onderwijs	Activiteit 5: Toekomstgericht onderwijsontwerp
BHE 3.1	Leerdoel a				x	
	Leerdoel b	x				
BHE 3.2	Leerdoel a					
	Leerdoel b	x	x			
	Leerdoel c	x				
	Leerdoel d			x		
BHE 3.3	Leerdoel a	x				
	Leerdoel b	x		x		
	Leerdoel c	x				
	Leerdoel d	x				
BHE 3.4	Leerdoel a					
	Leerdoel b			x		x
	Leerdoel c	x	x			
	Leerdoel d	x				
BHE 3.5	Leerdoel a	x		x		
	Leerdoel b	x				x
	Leerdoel c	x				
	Leerdoel d	x				
BHE 3.6	Leerdoel a	x				
	Leerdoel b	x	x			
BHE 3.7	Leerdoel a	x				
	Leerdoel b	x				
	Leerdoel c	x				
BHE 3.8	Leerdoel a	x				
	Leerdoel b	x				
	Leerdoel c	x				
	Leerdoel d	x			x	
BHE 3.9	Leerdoel a	x				x
	Leerdoel b					
	Leerdoel c	x		x		
	Leerdoel d					
BHE 3.10	Leerdoel a					x
	Leerdoel b				x	
	Leerdoel c					x
	Leerdoel d					
	Leerdoel e					x
BHE 3.11	Leerdoel a				x	
	Leerdoel b		x		x	x
	Leerdoel c					x
	Leerdoel d					

In deze minor gaat het erom dat je de bekwaamheidseisen zoals die in deze studiegids beschreven staan aantoot binnen de context van de keuzeminor: Toekomstgericht onderwijs. Om deze bekwaamheidseisen te behalen vraag je feedback op activiteiten die jij hebt gedaan binnen deze context. Het is van belang dat je activiteiten uitvoert op het niveau van eind jaar 3. Om dat niveau aan te geven worden hieronder enkele activiteitsuggesties beschreven.

6.1 Werkplekieren

Inhoud activiteit: werkplekieren
Je ontwikkelt je in het vormgeven van een groepsplan voor alle lessen/onderwijsactiviteiten voor een volledige lesdag. Je kunt dit inhoudelijk, organisatorisch, pedagogisch en vakdidactisch verantwoord uitvoeren, rekening houdend met de verschillen in beginsituatie tussen kinderen.

Vorm
Eventuele filmbeelden zijn digitaal beschikbaar en de aan te tonen leerdoelen zijn zichtbaar en verstaanbaar. Eventueel schriftelijk werk bevat een duidelijke structuur en voldoet aan de eisen die gesteld zijn in het taalbeleid van de IPABO.

Feedbackgevers
Feedbackgevers vanuit het werkveld kunnen zijn: mentor, schoolopleider, instituutopleider en kinderen.

Bekwaamheidseisen en leerdoelen	
Bij deze activiteit ligt de nadruk op de volgende bekwaamheidseisen en leerdoelen:	
BHE	Leerdoel
3.1	(b) De student bespreekt de essentie van de leerstof op een adequate wijze.
3.2	(b) De student kan de leerstof in samenhang samenstellen zodat leerlingen de leerstof kunnen begrijpen en verwerken. (c) De student kan adequate leerdoelen formuleren en evalueren.
3.3	(a) De student vertaalt vakinhoud in samenhangende lesactiviteiten. (b) De student stemt vakinhoud en leerdoelen op een adequate wijze op elkaar af. (c) De student stemt de lesactiviteit af op het niveau en de kenmerken van de leerlingen. (d) De student zet in de lesactiviteit passende methodieken en middelen in.
3.4	(c) De student zet op een onderbouwde wijze (digitale) leermiddelen in op de eigen onderwijspraktijk. (d) De student kan het onderwijs op de eigen onderwijspraktijk op adequate wijze evalueren en beoordelen.
3.5	(a) De student kan onderwijs op methodische wijze voorbereiden, uitvoeren en evalueren. (b) De student kan onderwijs op basis van voortgangsinformatie evalueren en bijstellen. (c) De student kan zijn of haar didactische aanpak systematisch analyseren. (d) De student kan evaluaties over de didactische aanpak omzetten in verbeteracties.

3.6	(a) De student realiseert een veilig ondersteunend en stimulerend leerklimaat in samenwerking met collega's. (b) De student realiseert een pedagogisch klimaat dat bijdraagt aan de ontwikkeling van leerlingen tot zelfstandige en verantwoordelijke volwassenen in de samenleving.
3.7	(a) De student verantwoordt zijn of haar pedagogische handelen vanuit pedagogische theorieën en methodieken. (b) De student verantwoordt zijn of haar pedagogische handelen vanuit ontwikkelingstheorieën. (c) De student verantwoordt zijn of haar pedagogische handelen vanuit gedragswetenschappelijke theorieën.
3.8	(a) De student heeft zicht op de ontwikkeling en leefomgeving van de leerlingen. (b) De student stemt zijn of haar pedagogische handelen af op de leerlingen en de groep. (c) De student stemt zijn of haar pedagogische handelen af op andere professionals die bij de leerlingen betrokken zijn. (d) De student verantwoordt zijn of haar pedagogische handelen naar ouders en collega-professionals.
3.9	a) De student onderbouwt de gemaakte keuzes met betrekking tot het werken aan de eigen professionele ontwikkeling. (c) De student geeft sturing aan de eigen ontwikkeling door gebruik te maken van reflectief leren.

Verplichte (en eventueel facultatieve) literatuur
N.v.t.

Werkvormen (Verhouding tussen face-to-face onderwijs (hc, wc, PLG, etc.) en digitaal. Wanneer maatregelen vanuit de overheid daarom vragen kan het zijn dat eerder geplande face-to-face contactmomenten online doorgang moeten vinden)
N.v.t.

Verantwoording studielast
Werkplekleren: 252 uur.

Bijzonderheden
Geen.

6.2 Technologie en moderne media

Inhoud activiteit: Technologie en moderne media

Binnen toekomstgericht onderwijs speelt technologie en moderne media een belangrijke rol. Je werkt aan je eigen kennis en vaardigheden bij het gebruik van technologie en moderne media. Je maakt hierbij kennis met verschillende innovatieve toepassingen van ICT in het onderwijs. Je probeert verschillende toepassingen uit in je stageklas en evalueert hoe het is gegaan. Ook werk je aan het bijbrengen van digitale vaardigheden bij de kinderen in je klas. Je bereidt hiermee kinderen voor op het werken en leren in de digitale wereld en het leren omgaan met nieuwe technologieën.

De opdrachten worden hieronder verder toegelicht:

Werken aan de eigen ICT-vaardigheden m.b.t. technologie en moderne media

Je oefent tijdens verschillende lessen met het gebruik van verschillende (nieuwe) ICT- toepassingen (hardware en software). Je leert hierbij verschillende (nieuwe) toepassingen kennen en verdiept je in tools die jij het meest interessant vindt en/of die het beste passen bij je huidige stageplek. Je maakt met behulp van beeldvormers (bijvoorbeeld afbeeldingen, multimedia, vlog) verschillende instructies waarin je de gekozen ICT-toepassingen uitlegt. Je beschrijft het gebruik van deze (nieuwe) ICT-toepassing op je weblog en vraagt feedback aan verschillende mensen (docent, medestudenten) op de instructies die jij hebt gemaakt. Je laat hiermee zien dat je je hebt verdiept in (nieuwe) ICT-toepassingen en dat je deze kennis en vaardigheden ook over kunt brengen op anderen.

Gebruik van (nieuwe) ICT-toepassingen in de klas

Je kiest verschillende (nieuwe) ICT-toepassing(en) om in je eigen onderwijspraktijk te gebruiken. Je zorgt ervoor dat kinderen op een efficiënte manier de toepassing weten te hanteren, zodat de kinderen in staat zijn om die toepassing als middel te gebruiken om een overkoepelend lesdoel te behalen. Je let er hierbij op dat je mediawijs omgaat met de inzet van deze ICT-toepassing. Je begeleidt de kinderen bij het gebruik van deze toepassing en je kunt evalueren hoe dit is verlopen. Je vraagt feedback op je praktijkplek (mentor, kinderen uit je stageklas) op de activiteiten die jij hebt uitgevoerd waarbij je (nieuwe) technologie hebt ingezet. In één van de lessen op de IPABO (halverwege de periode) presenteert je wat je hebt gedaan en hoe dit is verlopen. Je vraagt hierbij feedback aan je klasgenoten en de docent. Je gebruikt deze feedback bij de volgende serie activiteiten waarbij je (nieuwe) ICT-toepassingen inzet.

Investeringsplan

Je verdiept je in trends en ontwikkelingen op het gebied van technologie en moderne media. Je wisselt de opgedane kennis en ervaringen over (nieuwe) ICT-toepassingen uit met medestudenten en mensen op je stageschool. Je maakt een investeringsplan waarin je onderbouwt welke technologie jij aan zou willen schaffen en kunt aangeven waarom je dat belangrijk vindt. Je vraagt feedback aan verschillende mensen (docent, leerkrachten op je stageschool, medestudenten) op jouw investeringsplan. Met dit investeringsplan laat je zien dat je zicht hebt op verschillende technologische middelen en mogelijkheden en dat je hierin bewuste en praktische keuzes kunt maken. Je levert dit plan schriftelijk in bij de docent.

Vorm

- Je beschrijft verschillende (nieuwe) ICT-toepassingen op je weblog. Dit kan in de vorm van een beschrijvende tekst met afbeeldingen zijn, maar kan ook in de vorm van een vlog.
- Je geeft een presentatie in één van de lessen waarin je toelicht hoe je verschillende (nieuwe) ICT-toepassingen hebt gebruikt in je eigen onderwijspraktijk. Je geeft hierbij ook aan hoe jij rekening hebt gehouden met mediawijs handelen en hoe je werkt aan verbeteren van de mediawijsheid van de kinderen.
- Je levert een schriftelijk investeringsplan in.

Feedbackgevers

- In het begin van periode 11 op de uitleg van de gekozen ICT-toepassingen (soft- en hardware) (BHE 3.2b) door medestudenten en de docent.
- Halverwege periode 11 op de uitvoering van activiteiten op je praktijkplek waarbij je (nieuwe) ICT-toepassingen hebt gebruikt (BHE 3.4c en BHE 3.6b) door je mentor en de kinderen in je stageklas.
- Halverwege periode 11 op de uitvoering van activiteiten op je praktijkplek waarbij je (nieuwe) ICT-toepassingen hebt gebruikt (BHE 3.4c en BHE 3.6b) door de docent en medestudenten.
- Aan het eind van periode 11 op het investeringsplan (BHE 3.11b) door de docent, je mentor en/of leerkrachten op je stageschool en medestudenten.

Bekwaamheidseisen en leerdoelen

Bij deze activiteit ligt de nadruk op de volgende bekwaamheidseisen en leerdoelen:

BHE	Leerdoel	Hoe doe je dat bijvoorbeeld?
VI 3.2	(b) De student kan de leerstof in samenhang samenstellen zodat leerlingen de leerstof kunnen begrijpen en verwerken.	Je kan de werking van verschillende ICT-toepassingen (software/ hardware) uitleggen met behulp van beeldvormers.
VD 3.4	(c) De student zet op een onderbouwde wijze (digitale) leermiddelen in op de eigen onderwijspraktijk.	Je onderbouwt op welke manier je tenminste drie (nieuwe) ICT-toepassingen met meerwaarde hebt gebruikt in je eigen onderwijspraktijk.
PB 3.6	(b) De student realiseert een pedagogisch klimaat dat bijdraagt aan de ontwikkeling van leerlingen tot zelfstandige en verantwoordelijke volwassenen in de samenleving.	Je toont aan dat je mediawijs omgaat bij het hanteren van verschillende ICT-toepassingen in je eigen onderwijspraktijk en je maakt kinderen bewust van hun mediawijs handelen.
BPB 3.11	(b) De student levert een actieve bijdrage aan de schoolontwikkeling op schoolniveau.	Je kan een investeringsplan maken voor de school m.b.t. de aanschaf van nieuwe technologie, gebaseerd op kennis over trends en ICT-ontwikkelingen.

Verplichte (en eventueel facultatieve) literatuur

Er is voor dit onderdeel geen verplichte literatuur.

Verantwoording studielast

Contacturen: 8 uur.
 Oprachten en voorbereiding lessen: circa 38 uur. Zelfstudie: circa 36 uur.
 Totale studielast: 84 uur.

Werkvormen

(Verhouding tussen face-to-face onderwijs (hc, wc, PLG, etc.) en digitaal. Wanneer maatregelen vanuit de overheid daarom vragen kan het zijn dat eerder geplande face-to-face contactmomenten online doorgang moeten vinden)

Werkcolleges en online colleges

Bijzonderheden

Geen

6.3 Onderwijskundig ontwerpen**Inhoud activiteit: Onderwijskundig ontwerpen**

Je gaat aan de slag met het (her)ontwerpen van (digitaal) lesmateriaal. Aan de hand van instructie- en onderwijspsychologietheorieën leer je waaraan educatieve teksten, illustraties, opdrachten en toetsen moeten voldoen. De nadruk ligt hierbij op digitale didactiek.

In de lessen wordt een aantal keer het ontwerpproces voor het ontwikkelen van (digitaal) lesmateriaal doorlopen, in groepjes van wisselende samenstellingen. In peergroups wordt feedback gegeven op elkaars werk, om optimaal van de opgedane kennis en vaardigheden te kunnen leren. Je krijgt elke week een nieuwe opdracht om in groepsverband lesmateriaal te ontwikkelen. Na een gemeenschappelijke les met uitleg is er tijd ingeroosterd om samen aan dit ontwerp te werken (groepswerk/ PLG). Een deel van het ontwikkelde materiaal wordt in de eigen stageklas getest. Voorafgaand aan de volgende les wordt geëvalueerd hoe het is gegaan, zodat het geleerde weer in de volgende ontwerpcyclus kan worden gebruikt.

Ontwerpopdrachten

Werkwijze: groepsopdrachten (wisselende groepjes)

Elke week krijg je in de les een ontwerpopdracht, waarbij je lesmateriaal gaat ontwikkelen. Je doet dit in groepjes van drie tot vier studenten. Het ontwikkelde lesmateriaal test je in je eigen stageklas. Voorafgaand aan de volgende ontwerpopdracht bespreek je tijdens het college wat je hebt geleerd en welke inzichten je hebt opgedaan. Het ontwikkelde materiaal verzamel je op je weblog.

Je werkt tijdens de periode bewust aan het combineren van vakinhoud, didactiek en technologie op effectieve wijze, gericht op het behalen van de gestelde lesdoelen. Daarbij maak je gebruik van het TPACK en het SAMR-model. Je kunt aangeven hoe het ontworpen materiaal past bij de 21^e eeuwse vaardigheden en bij de leerlijnen digitale geletterdheid. Je kunt aangeven welke (didactische) keuzes je hebt gemaakt en onderbouwt deze keuze met verschillende bronnen. Ook kan je laten zien dat je gestructureerd bezig bent geweest met het ontwikkelen van lesmateriaal. Je kunt daarbij benoemen welke (stappen van) ontwerpmodellen je hebt gebruikt.

Vorm
Het verslag bevat een duidelijke structuur en voldoet aan de eisen die gesteld zijn in het taalbeleid van de IPABO.

Feedbackgevers
<p>Door de docent, medestudenten, de mentor en kinderen in de stageklas wordt op verschillende momenten feedback gegeven.</p> <p>In het begin en midden van de periode:</p> <ul style="list-style-type: none"> op het gebruik van TPACK en SAMR (BHE 3.3b) door de docent en medestudenten. <p>Meerdere keren gedurende de periode:</p> <ul style="list-style-type: none"> op de uitvoering van de activiteiten (BHE 3.9c) door medestudenten. op de uitvoering van de activiteiten (BHE 3.9c) door de mentor en kinderen in de stageklas. <p>Halverwege de periode:</p> <ul style="list-style-type: none"> op de inzet van de 21e eeuwse vaardigheden en de leerlijn digitale geletterdheid (BHE 3.2d) door medestudenten en de docent. op de onderbouwing van de gemaakte keuzes met betrekking tot de opzet van het ontwikkelde materiaal (BHE 3.4b) door medestudenten en de docent. <p>Aan het eind van de periode:</p> <ul style="list-style-type: none"> op het planmatig ontwikkelen van lesmateriaal (BHE 3.5a) door de docent. op de inzet van de 21e eeuwse vaardigheden en de leerlijn digitale geletterdheid (BHE 3.2d) door de docent. op de onderbouwing van de gemaakte keuzes met betrekking tot de opzet van het ontwikkelde materiaal (BHE 3.4b) door de docent.

Bekwaamheidseisen en leerdoelen		
Bij deze activiteit ligt de nadruk op de volgende bekwaamheidseisen en leerdoelen:		
BHE	Leerdoel	Hoe doe je dat bijvoorbeeld?
VD 3.2	(d) De student kan de leerdoelen onderbouwen vanuit de opbouw van het curriculum en doorlopende leerlijnen.	Je beargumenteert op welke wijze het ontworpen onderwijsmateriaal aansluit op de 21e eeuwse vaardigheden en de bijbehorende leerlijnen digitale geletterdheid.
VD 3.3	(b) De student stemt vakinhoud en leerdoelen op een adequate wijze op elkaar af.	Je beargumenteert waarom vakinhoud, didactiek en technologie in het ontwikkelde onderwijsmateriaal bijdragen aan het behalen van de gestelde lesdoelen (TPACK, SAMR).
VD 3.4	(b) De student integreert leer- en onderwijstheorieën en vakdidactiek in de eigen onderwijspraktijk.	Je onderbouwt de gemaakte keuzes met betrekking tot de opzet van het ontwikkelde onderwijsmateriaal met behulp van theorie (bijvoorbeeld over digitale didactiek, inzet van multimedia).
VD 3.5	(a) De student kan onderwijs op methodische wijze voorbereiden, uitvoeren en evalueren.	Je gebruikt (stappen van) verschillende ontwerpmodellen voor het planmatig ontwikkelen van onderwijsmateriaal.

VD 3.9	(c) De student geeft sturing aan de eigen ontwikkeling door gebruik te maken van reflectief leren.	Je reflecteert op de uitgevoerde activiteiten en beschrijft wat je hiervan hebt meegenomen in de volgende ontwerpcyclus.
--------	--	--

Verplichte (en eventueel facultatieve) literatuur
Er is voor dit onderdeel geen verplichte literatuur.

Verantwoording studielast
<p>Contacturen: 10 uur + 12 uur PLG = 22 uur.   Opdrachten en voorbereiding lessen: circa 74 uur.   Zelfstudie: circa 72 uur.</p> <p>Totale studielast: 168 uur.</p>

<p>Werkvormen <i>(Verhouding tussen face-to-face onderwijs (hc, wc, PLG, etc.) en digitaal. Wanneer maatregelen vanuit de overheid daarom vragen kan het zijn dat eerder geplande face-to-face contactmomenten online doorgang moeten vinden)</i></p>
Werkcolleges en online colleges.

Bijzonderheden
Geen.

6.4 Toekomstgericht onderwijs

Inhoud activiteit: Toekomstgericht onderwijs

Je verdiept je in onderwerpen die belangrijk zijn voor toekomstgericht onderwijs. Dit doe je aan de hand van een aantal opdrachten, waarin veel ruimte is voor je eigen inbreng. Je gaat bijvoorbeeld op zoek naar antwoorden op vragen als: wat is goed onderwijs? Waartoe dient het onderwijs? Hoe bereid je kinderen voor op hun toekomst? Hoe ziet die hun toekomst eruit? Welke kennis en vaardigheden zijn belangrijk voor de banen van de toekomst?

Je werkt hierbij aan de volgende opdrachten:

Waartoe dient onderwijs?

Werkwijze: individueel/ groepsopdracht

Je onderzoekt waartoe onderwijs dient door het uitvoeren van een aantal activiteiten.

Gesprek werkveld

Ga met de directeur van de school en je mentor in gesprek. Vraag wat zij verstaan onder toekomstgericht onderwijs en waartoe onderwijs dient. Maak een gespreksverslag waarin de meest waardevolle elementen worden beschreven.

De veranderende samenleving

Welke maatschappelijke veranderingen op macroniveau zijn er nu of in de nabije toekomst van invloed op het onderwijs? Beschrijf minimaal drie veranderingen op macroniveau en leg vervolgens uit welke consequenties die veranderingen hebben op het onderwijs op meso- en microniveau. Denk bijvoorbeeld aan: de visie van de school, leeractiviteiten, inhoud curriculum, inrichting leeromgeving, de rol van de leerkracht etc. Dat betekent dat jullie ook op zoek gaan naar literatuur. Welke trends zijn er zichtbaar? Gebruik hierbij ook de resultaten van de activiteiten die je bij 'technologie en moderne media' en bij 'onderwijskundig ontwerpen' hebt uitgevoerd.

Formuleren van een visie

Zoek naar een antwoord op de vraag: wat is voor jullie (goed) toekomstgericht onderwijs? Waartoe dient het onderwijs? Breng jullie zoektocht (literatuur/bezoeken/gesprekken/ervaringen) in kaart en geef antwoord op deze vragen. Zorg dat je meerdere theoretische standpunten voor het voetlicht brengt. Onderbouw je visie met argumenten. Jullie presenteren samen de uitkomsten, zodat je de andere groepjes weer kunt inspireren. Filosofer en/of discussieer samen over de consequenties van jullie visie voor het onderwijs.

Vernieuwingsscholen

Werkwijze: kleine groepjes

Bezoek tenminste twee vernieuwingsscholen die jij interessant vindt. Onderzoek het gedachtegoed (uitgangspunten, overtuigingen, visie) van de organisatie en de manier waarop zij dit gedachtegoed vormgeven/ toepassen in de school. Breng het bezoek en jullie bevindingen in beeld middels een vorm van moderne media en plaats deze op je weblog.

De staat van het onderwijs

Werkwijze: individueel of in tweetallen

Kies een thema dat besproken wordt in 'De staat van het onderwijs 2023'. In deze opdracht bestudeer je dus de huidige situatie van het primaire onderwijs. Wat zijn aandachtspunten volgens dit rapport? Kun jij je vinden in de aanbevelingen? Of heb jij goede ideeën die je kunt omzetten naar aanbevelingen voor de toekomst? En wellicht ken jij nog meer interessante vergelijkbare onderzoeken? Dit kan dus een thema zijn op vakinhoudelijk, vakdidactisch of pedagogisch gebied zijn. Je mag deze opdracht individueel of in tweetallen doen. Jij/jullie zijn als het ware 'expert' in dit onderwerp. Geef jouw/jullie visie weer in een medium, bijvoorbeeld in een vlog of column. Deze plaats je op je weblog.

Uitvoering van toekomstgericht onderwijs

Werkwijze: individueel of groepsopdracht

Verzorg (op meerdere momenten) toekomstgericht onderwijs op een school, waarbij kinderen werken volgens jouw/ jullie visie op toekomstgericht onderwijs, gebruikmakend van onderwijsmaterialen die passen binnen een toekomstgericht onderwijsconcept. Je kunt deze opdracht individueel uitvoeren, maar je mag ook samen met medestudenten één school kiezen om een gezamenlijk dagdeel te verzorgen. Onderbouw hoe het gegeven onderwijs past bij je visie op toekomstgericht onderwijs. Houd na afloop van het verzorgen van het dagdeel een discussie met de (verschillende) leerkracht(en) in het team over toekomstgericht onderwijs.

Vorm
<ul style="list-style-type: none"> • Je geeft een groepspresentatie in één van de laatste lessen waarbij je vanuit verschillende standpunten/ perspectieven onderbouwt waartoe onderwijs dient (BHE 3.1a). Jullie verwijzen hierbij naar ontwikkelingen op macroniveau in de samenleving (BHE 3.1a) en de consequenties daarvan voor het onderwijs van de toekomst. Je verzamelt feedback van docent en medestudenten. • Je plaatst een vlog of column op je weblog waarbij je weergeeft wat jullie bevindingen waren op tenminste twee vernieuwingsscholen (BHE 3.8a) en je plaatst een post over de staat van het onderwijs, waarbij je een bepaald thema/onderwerp verder hebt onderzocht (BHE 3.10b). Je verzamelt feedback van docent en medestudenten. • Je voert <i>toekomstgericht onderwijs</i> uit op je stageschool (BHE 3.11a) en voert een discussie met verschillende teamleden op je stageschool waarbij je aangeeft waarom jouw onderwijs/ jullie dagdeel toekomstgericht was en waarbij je de andere leerkracht bevroegt over hun visie op toekomstgericht onderwijs (BHE 3.11b). Je verzamelt feedback van je mentor en andere leerkrachten uit het team.

Feedbackgevers
<p>Door de docent, medestudenten en verschillende leerkrachten op de stageschool wordt op verschillende momenten feedback gegeven:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Halverwege de periode op BHE 3.8d en BPB 3.10b door docent en medestudenten, via reacties op de geplaatste vlog of column. • Aan het eind van de periode op BHE 3.1a door docent en medestudenten, via feedback op de groepspresentatie. • Aan het eind van de periode op de resultaten van BHE 3.11a en b door de mentor en verschillende leerkrachten op de stageschool, via feedback op het gegeven onderwijs en de discussie met het team over toekomstgericht onderwijs.

Bekwaamheidseisen en leerdoelen		
Bij deze activiteit ligt de nadruk op de volgende bekwaamheidseisen en leerdoelen:		
BHE	Leerdoel	Hoe doe je dat bijvoorbeeld?
VI 3.1	(a) De student overziet theoretische achtergronden bij de leerstof van het primaire onderwijs en past dit op adequate wijze toe.	Je onderbouwt vanuit verschillende standpunten/ perspectieven waartoe onderwijs dient, verwijst hierbij naar ontwikkelingen op macroniveau in de samenleving en beschrijft de consequenties hiervan voor het onderwijs van de toekomst.
PB 3.8	(d) De student verantwoordt zijn of haar pedagogische handelen naar ouders en collega-professionals.	Je verdedigt je visie op toekomstgericht onderwijs en beschrijft welke ervaringen en/of theorie hierop van invloed zijn geweest.
BPB 3.10	(b) De student betreft meerdere perspectieven in zijn of haar systematische, onderzoeksmatige aanpak van een probleem of ambitie.	Je rapporteert over de huidige staat van het primaire onderwijs (wat betreft een gekozen onderwerp).
BPB 3.11	(a) De student levert een actieve bijdrage aan de schoolontwikkeling op groepsniveau.	Je onderbouwt waarom het onderwijs dat je hebt gegeven <i>toekomstgericht</i> is.

	(b) De student levert een actieve bijdrage aan de schoolontwikkeling op schoolniveau.	Je beschrijft in hoeverre de discussie met de leerkrachten uit het team heeft bijgedragen aan de schoolontwikkeling/ het bevorderen van innovatie in de praktijk.
--	---	---

<p>Verplichte (en eventueel facultatieve) literatuur</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Inspectie van het Onderwijs (2021). De staat van het onderwijs 2023. Geraadpleegd op Staat van het Onderwijs 2023   Rapport   Rijksoverheid.nl • Platform onderwijs 2032 (2016). Ons onderwijs 2032 Eindadvies. https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2016/01/23/eindadvies-platform-onderwijs2032-ons-onderwijs2032 • Toekomst van ons onderwijs. (2020, januari). Discussiestuk. Toekomst van ons onderwijs. De toekomst van ons onderwijs - Stichting van het Onderwijs <p>In deze module ga je veelal zelf op zoek naar relevante literatuur, er is veel ruimte voor eigen inbreng en onderzoek. Tijdens de bijeenkomsten worden er een aantal bronnen aanbevolen.</p>

<p>Verantwoording studielast</p>
<p>Contacturen: circa 14 uur.   Opdrachten en voorbereiding lessen: circa 60 uur .   Zelfstudie (inclusief feedbackgesprek en voorbereiding daarop): circa 94 uur.</p> <p>Totale studielast: 168 uur.</p>

<p>Werkvormen <i>(Verhouding tussen face-to-face onderwijs (hc, wc, PLG, etc.) en digitaal. Wanneer maatregelen vanuit de overheid daarom vragen kan het zijn dat eerder geplande face-to-face contactmomenten online doorgang moeten vinden)</i></p>
<p>Werkcolleges en online colleges, excursie(s).</p>

<p>Bijzonderheden</p>
<p>N.v.t.</p>

6.5 Toekomstgericht onderwijsontwerp

Inhoud activiteit: Toekomstgericht onderwijsontwerp

Tijdens Toekomstgericht onderwijsontwerp kies je een eigen onderwerp om je in te verdiepen. Je kunt daarbij bijvoorbeeld denken aan een verdieping in praktische vaardigheden zoals het ontwikkelen van interactieve materialen voor online onderwijs, materialen voor computational thinking of het ontwikkelen van een eigen app. Je mag een onderwerp kiezen zoals adaptief leren, 21^e eeuwse vaardigheden, blended learning of flipping the classroom. Je kunt je ook richten op verdieping in visie of beleid van de school op toekomstgericht onderwijs. Kies bij voorkeur een onderwerp waar je zelf interesse in hebt en waar je stageschool iets aan heeft.

Je kunt deze activiteit individueel uitvoeren of in kleine groepjes (maximaal drie studenten).

Keuze voor onderwerp

Kies één onderwerp dat je verder uit wil gaan werken de komende periode. Stel voor jezelf een onderzoeksvraag en/of een aantal leervragen op. Vraag feedback op je mogelijke onderwerp en op je onderzoeks-/ leervragen aan je docent, medestudenten en aan je mentor of andere betrokkenen op je stageschool.

Maken van actieplan

Bepaal wat je precies wilt gaan doen door het maken van een onderzoeks- en/of actieplan. Leg je plan voor aan docent en medestudenten. Eén van de onderdelen van je plan is in elk geval verdieping in het onderwerp door theorie en praktijk te bestuderen, passend bij de gestelde onderzoeksvraag/ leervragen. Je kunt denken aan concrete activiteiten zoals: uitvoeren van observaties, praten met betrokkenen, op excursie gaan op een andere locatie, praten met experts, zoeken van informatie op internet, bezoeken van een beurs of congres over het onderwerp etc.

Uitvoeren van actieplan

Voer je actieplan uit en verzamel voldoende informatie om de onderzoeksvraag/ leervragen te kunnen beantwoorden.

Innovatiecyclus: maken van ontwerp

Op basis van de conclusies die je trekt, maak je een concreet product, zoals lesmateriaal, een handleiding/ stappenplan, een ontdekhoek in de klas, een themabijeenkomst, beleid etc. Leg het gemaakte ontwerp voor aan je klasgenoten en aan collega's op de stageplek. Verwerk de ontvangen feedback.

Implementatie

Implementeer je product in de praktijk. Evalueer de effecten hiervan en stel eventueel je ontwerp nog enigszins bij.

Presentatie resultaten

Je presenteert je resultaten op je stageplek. Je kunt hierbij reflecteren in hoeverre dit product een bijdrage geleverd aan de schoolontwikkeling en/of aan het bevorderen van innovatie in de praktijk.

Vorm

Schriftelijk werk bevat een duidelijke structuur en voldoet aan de eisen die gesteld zijn in het taalbeleid van de IPABO.

Feedbackgevers
<p>Door de docent, medestudenten, de mentor, andere leerkrachten en de kinderen op de stageschool wordt op verschillende momenten feedback gegeven:</p> <ul style="list-style-type: none"> • In het begin van de periode op de keuze voor het onderwerp en de gestelde onderzoeksvraag/ leervragen (BHE 3.9a) door docent en mentor op de stageschool. • In het begin van de periode op het opgestelde actieplan (BHE 3.10a) door docent en medestudenten. • Gedurende de periode op het gemaakte ontwerp (BHE 3.11b) door medestudenten en collega's op je stageschool. • Aan het eind van de periode op je conclusies (BHE 3.10e) en op het product (BHE 3.10e) door docent en medestudenten. • Aan het eind van de periode op de presentatie die je op je werkplek hebt gegeven over de bijdrage die je levert aan de schoolontwikkeling (BHE 3.11b en BHE 3.11c) door de mentor en andere leerkrachten op de stageschool.

Bekwaamheidseisen en leerdoelen		
Bij deze activiteit ligt de nadruk op de volgende bekwaamheidseisen en leerdoelen:		
BHE	Leerdoel	Hoe doe je dat bijvoorbeeld?
BPB 3.9	(a) De student onderbouwt de gemaakte keuzes met betrekking tot het werken aan de eigen professionele ontwikkeling.	Je formuleert het te onderzoeken onderwerp aan de hand van een onderzoeksvraag/ leervragen.
BPB 3.10	(a) De student zet passende onderzoeksinstrumenten in om tot een antwoord op de onderzoeksvraag dan wel deelvragen te komen.	Je maakt een realistisch actieplan om je onderzoeksvraag/ leervragen mee te kunnen beantwoorden.
	(c) De student verzamelt op een betrouwbare wijze gegevens om tot een antwoord op de onderzoeksvraag dan wel deelvragen te komen.	Je verzamelt data om de onderzoeksvraag/ leervragen te kunnen beantwoorden.
	(e) De student verbindt conclusies aan de verzamelde en geanalyseerde gegevens.	Je geeft onderbouwde conclusies op basis van de verzamelde data.
BPB 3.11	(b) De student levert een actieve bijdrage aan de schoolontwikkeling op schoolniveau.	Je reflecteert op de bijdrage die je met dit product hebt geleverd aan de schoolontwikkeling/ het bevorderen van innovatie in de praktijk.
	(c) De student neemt initiatief voor de communicatie over de schoolontwikkeling.	Je presenteert je resultaten op de werkplek.

Verplichte (en eventueel facultatieve) literatuur
<p>Van der Donk, C. & Lanen, van B. (2020). <i>Praktijkonderzoek in de school</i>. Bussum: Coutinho. Afhankelijk van het gekozen onderwerp ga je verder zelf op zoek naar interessante bronnen.</p>

Verantwoording studielast
Contacturen: circa 18 uur. Opdrachten en voorbereiding lessen: circa 30 uur. Zelfstudie: circa 120 uur. Totale studielast: 168 uur.
Werkvormen <i>(Verhouding tussen face-to-face onderwijs (hc, wc, PLG, etc.) en digitaal. Wanneer maatregelen vanuit de overheid daarom vragen kan het zijn dat eerder geplande face-to-face contactmomenten online doorgang moeten vinden)</i>
Werkcolleges en online colleges.
Bijzonderheden
Geen.

6 Feedbackmomenten

In de lessen maken we samen een planning om de individuele feedbackmomenten in te plannen voor de verschillende activiteiten die je uitvoert.

Week nr	Soort week	Feedback op BHE:	Feedback van:*	Opmerkingen
6	Lesweek			
7	Stageweek			
8	Voorjaarsvakantie			
9	Lesweek			
10	Lesweek			
11	Lesweek			
12	Stageweek			
13	Lesweek			
14	Lesweek			
15	Toetsweek/ stageweek			
16	Toetsweek/ stageweek			
17	Lesweek			
18	Meivakantie			
19	Lesweek			
20	Stageweek			
21	Lesweek			
22	Lesweek			
23	Lesweek			
24	Stageweek			
25	Lesweek			
26	Toetsweek	Zelfevaluatie; advies; gesprek SLB'er; verzoek besliscommissie		
27	Toetsweek			
Daarna	Zelfstudie			

* = Keuze uit: docent IPABO / student / werkveld / overig

NB: Lesweek = maandag t/m woensdag op de IPABO. Stagedagen = donderdag en vrijdag.

Bijlagen

Bijlage 1: Landelijke bekwaamheidseisen

Bekwaamheidseisen Hogeschool IPABO

Deze bekwaamheidseisen zijn gebaseerd op de landelijke bekwaamheidseisen (Bussemaker, 2017). Deze geven toetsbare eisen voor het vak leraar basisonderwijs en geven de (minimale) bekwaamheid weer waar studenten aan het eind van de opleiding over dienen te beschikken. In de onderstaande tabel is aangegeven welke eisen er op Hogeschool IPABO aan het eind van het betreffende jaar moeten worden beheerst. In sommige gevallen betreft dit voor verschillende jaren dezelfde bekwaamheidseis.

Periode	Jaar 1 Opleidingsbekwaam	Jaar 2 Minorbekwaam	Jaar 3 Werkplekbekwaam	Jaar 4 Startbekwaam
VAKINHOUDELIJK BEKWAAM (VI)				
1	VI 1.1 De aanstaande leerkracht beheerst van alle leergebieden de leerstof van de aangeboden leeractiviteiten.	VI 2.1 De aanstaande leerkracht staat boven de leerstof van de leeractiviteiten gericht op het behalen van de kerndoelen van het primair onderwijs en kent de theoretische achtergronden daarvan.	VI 3.1 De aanstaande leerkracht staat boven de leerstof van de leeractiviteiten gericht op het behalen van de kerndoelen en de referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen van het primair onderwijs, en kent de theoretische achtergronden daarvan.	VI 4.1 De aanstaande leerkracht staat boven de leerstof van het basisonderwijs, gericht op het behalen van de kerndoelen en de referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen van het primair onderwijs, kent de theoretische achtergronden daarvan, en houdt zijn vakkennis- en kunde actueel.
2	VI 1.2 De aanstaande leerkracht kan de leerstof samenstellen, kiezen of bewerken op dusdanige wijze dat de leerlingen die kunnen leren en kunnen begrijpen wat de relevantie van de leerstof is voor het dagelijks leven.	VI 2.2 De aanstaande leerkracht gebruikt kennis van leerlijnen om de leerstof in samenhang samen te stellen, te kiezen of te bewerken op zo'n wijze dat de leerlingen die kunnen leren en kunnen begrijpen wat de relevantie van de leerstof is voor het dagelijks leven.	VI 3.2 De aanstaande leerkracht overziet de opbouw van het curriculum en de doorlopende leerlijnen en kan de leerstof in samenhang samenstellen, kiezen of bewerken op zo'n wijze dat de leerlingen die kunnen leren en kunnen begrijpen wat de relevantie van de leerstof is voor het dagelijks leven.	VI 4.2 De aanstaande leerkracht overziet de opbouw van het curriculum en de doorlopende leerlijnen en kan de leerstof in samenhang samenstellen, kiezen of bewerken op zo'n wijze dat de leerlingen die kunnen leren en kunnen begrijpen wat de relevantie van de leerstof is voor het dagelijks leven en het vervolgonderwijs.

Periode	Jaar 1 Opleidingsbekwaam	Jaar 2 Minorbekwaam	Jaar 3 Werkplekbekwaam	Jaar 4 Startbekwaam
VAKDIDACTISCH BEKWAAM (VB)				
3	VD 1.3 De aanstaande leerkracht stelt leerdoelen bij de vakinhoud en kan deze afstemmen op het niveau en de kenmerken van de doelgroep.	VD 2.3 De aanstaande leerkracht vertaalt de vakinhoud zodanig dat een duidelijke relatie aanwezig is tussen de leerdoelen, het niveau en de kenmerken van zijn leerlingen, en de inzet van verschillende methodieken en middelen.	VD 3.3 De aanstaande leerkracht vertaalt de vakinhoud zodanig dat een duidelijke relatie aanwezig is tussen de leerdoelen, het niveau en de kenmerken van zijn leerlingen, en de inzet van verschillende methodieken en middelen.	VD 4.3 De aanstaande leerkracht vertaalt de vakinhoud zodanig dat een duidelijke relatie aanwezig is tussen de leerdoelen, het niveau en de kenmerken van de individuele leerling en de inzet van verschillende methodieken en middelen.
4	VD 1.4 De aanstaande leerkracht herkent verschillende leer- en onderwijstheorieën, vakdidactische werkvormen en (digitale) leermiddelen.	VD 2.4 De aanstaande leerkracht kan samenhangende leeractiviteiten koppelen aan kennis van verschillende leer- en onderwijstheorieën, vakdidactiek, (digitale) leermiddelen en evalueren en beoordelen van onderwijs.	VD 3.4 De aanstaande leerkracht kan zijn onderwijspraktijk koppelen aan kennis van verschillende leer- en onderwijstheorieën, vakdidactiek, (digitale) leermiddelen en evalueren en beoordelen van onderwijs.	VD 4.4 De aanstaande leerkracht kan zijn onderwijspraktijk baseren op kennis van verschillende leer- en onderwijstheorieën, vakdidactiek, (digitale) leermiddelen en evalueren en beoordelen van onderwijs.
5	VD 1.5 De aanstaande leerkracht kan leeractiviteiten voorbereiden, uitvoeren en evalueren.	VD 2.5 De aanstaande leerkracht kan samenhangende leeractiviteiten voorbereiden, uitvoeren en evalueren, gebruikt hierbij voortgangsinformatie en kan zijn didactische aanpak onderbouwen.	VD 3.5 De aanstaande leerkracht kan onderwijs voorbereiden, uitvoeren en evalueren, op basis van voortgangsinformatie en kan zijn didactische aanpak analyseren en bijstellen.	VD 4.5 De aanstaande leerkracht kan onderwijs voorbereiden, uitvoeren en evalueren op basis van voortgangsinformatie en kan zijn didactische aanpak en handelen analyseren, bijstellen en ontwikkelen.

Periode	Jaar 1 Opleidingsbekwaam	Jaar 2 Minorbekwaam	Jaar 3 Werkplekbekwaam	Jaar 4 Startbekwaam
PEDAGOGISCH BEKWAAM (PB)				
6	<p>PB 1.6 De aanstaande leerkracht werkt tijdens de uitvoering van zijn leeractiviteiten aan een veilig ondersteunend en stimulerend leerklimaat.</p>	<p>PB 2.6 De aanstaande leerkracht kan, in afstemming met collega's, werken aan een veilig ondersteunend en stimulerend leerklimaat waarmee hij bijdraagt aan de ontwikkeling tot zelfstandige en verantwoordelijke volwassenen in de samenleving.</p>	<p>PB 3.6 De aanstaande leerkracht kan, in samenwerking met collega's en andere professionals, een veilig ondersteunend en stimulerend leerklimaat realiseren waarmee hij bijdraagt aan de ontwikkeling tot zelfstandige en verantwoordelijke volwassenen in de samenleving.</p>	<p>PB 4.6 De aanstaande leerkracht kan met een professionele, ontwikkelingsgerichte werkwijze en in samenwerking met collega's en andere professionals een veilig ondersteunend en stimulerend leerklimaat voor zijn leerlingen realiseren waarmee de aanstaande leerkracht bijdraagt aan de ontwikkeling tot zelfstandige en verantwoordelijke volwassenen in de samenleving.</p>
7	<p>PB 1.7 De aanstaande leerkracht herkent pedagogische theorieën en methodieken, ontwikkelingstheorieën passend bij de doelgroep.</p>	<p>PB 2.7 De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogisch handelen koppelen aan pedagogische theorieën en methodieken, ontwikkelings-theorieën en gedrags-wetenschappelijke theorieën.</p>	<p>PB 3.7 De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogisch handelen verantwoorden op basis van pedagogische theorieën en methodieken, ontwikkelingstheorieën en de gedragswetenschappelijke theorieën.</p>	<p>PB 4.7 De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogisch handelen verantwoorden op basis van pedagogische theorieën en methodieken, ontwikkelingstheorieën en de gedragswetenschappelijke theorieën.</p>

Periode	Jaar 1 Opleidingsbekwaam	Jaar 2 Minorbekwaam	Jaar 3 Werkplekbekwaam	Jaar 4 Startbekwaam
PEDAGOGISCH BEKWAAM (PB)				
8	<p>PB 1.8 De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogisch handelen afstemmen op de groep.</p>	<p>PB 2.8 De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogisch handelen afstemmen op de leerlingen en de groep en kan dit handelen afstemmen op en verantwoorden naar de leerlingen.</p>	<p>PB 3.8 De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogisch handelen afstemmen op de leerlingen en de groep en kan dit handelen afstemmen op en verantwoorden naar de leerlingen, ouders en anderen die vanuit hun professionele verantwoordelijkheid bij de leerlingen betrokken zijn.</p>	<p>PB 4.8 De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogisch handelen afstemmen op de individuele leerlingen en de groep en kan dit handelen afstemmen op en verantwoorden naar de leerlingen, ouders en anderen die vanuit hun professionele verantwoordelijkheid bij de leerlingen betrokken zijn.</p>
BREDE PROFESSIONELE BASIS (BPB)				
9	<p>BPB 1.9 De aanstaande leerkracht werkt aan zijn eigen ontwikkeling door op basis van eigen leer- en ontwikkelingsdoelen gebaseerd op de eigen ontwikkelbehoefte en maakt hierbij gebruik van reflectief leren (mentor/coach, medecursisten/ opleidingsdocenten).</p>	<p>BPB 2.9 De aanstaande leerkracht toont verantwoordelijkheid voor zijn eigen ontwikkeling door te werken aan eigen leer- en ontwikkelingsdoelen gebaseerd op de eigen ontwikkelbehoefte en maakt hierbij gebruik van reflectief leren (mentor/coach, medecursisten/ opleidingsdocenten).</p>	<p>BPB 3.9 De aanstaande leerkracht toont verantwoordelijkheid voor zijn eigen ontwikkeling door te werken aan eigen leer- en ontwikkelingsdoelen gebaseerd op de eigen ontwikkelbehoefte en maakt hierbij gebruik van reflectief leren (mentor/coach, medecursisten/ opleidingsdocenten).</p>	<p>BPB 4.9 De aanstaande leerkracht toont verantwoordelijkheid voor zijn eigen ontwikkeling door te werken aan eigen leer- en ontwikkelingsdoelen gebaseerd op de eigen ontwikkelbehoefte en maakt hierbij gebruik van reflectief leren (collega's/ medecursisten/ opleidingsdocenten/ andere professionals).</p>

Periode	Jaar 1 Opleidingsbekwaam	Jaar 2 Minorbekwaam	Jaar 3 Werkplekbekwaam	Jaar 4 Startbekwaam
BREDE PROFESSIONELE BASIS (BPB)				
10	<p>BPB 1.10 De aanstaande leerkracht heeft een nieuwsgierige houding, stelt zichzelf vragen en zoekt naar antwoorden vanuit verschillende perspectieven.</p>	<p>BPB 2.10 De aanstaande leerkracht heeft een onderzoekende houding en verzamelt vanuit verschillende perspectieven gegevens en kan hier voorlopige conclusies aan verbinden.</p>	<p>BPB 3.10 De aanstaande leerkracht kan op systematische wijze, met geëigende methoden en vanuit verschillende perspectieven gegevens verzamelen en analyseren en kan hier conclusies aan verbinden.</p>	<p>BPB 4.10 De aanstaande leerkracht maakt flexibel gebruik van een onderzoeksproces: formuleert een beantwoorbare onderzoeksvraag en verzamelt systematisch, met geëigende methoden en vanuit verschillende perspectieven data om deze onderzoeksvraag te beantwoorden, hanteert passende methodes van analyse en kan daar conclusies aan verbinden.</p>
11	<p>BPB 1.11 De aanstaande leerkracht toont verantwoordelijkheid in communicatie en samenwerking.</p>	<p>BPB 2.11 De aanstaande leerkracht levert een actieve bijdrage aan de schoolontwikkeling op groepsniveau en toont verantwoordelijkheid in communicatie en samenwerking.</p>	<p>BPB 3.11 De aanstaande leerkracht levert een actieve bijdrage aan de schoolontwikkeling op zowel groeps- als schoolniveau en toont verantwoordelijkheid in communicatie en samenwerking.</p>	<p>BPB 4.11 De aanstaande leerkracht levert een actieve bijdrage aan de schoolontwikkeling op zowel groeps- als schoolniveau en toont verantwoordelijkheid in communicatie en samenwerking met zowel intern als extern betrokkenen van de werkplek.</p>

Nuttige adresgegevens

Website www.ipabo.nl

Decanaat/Vertrouwenspersonen

Amsterdam: Rob Mogré en José Riepstra
e-mail: r.moggre@ipabo.nl en j.riepstra@ipabo.nl

Alkmaar: Ans Koopman
e-mail: a.koopman@ipabo.nl

Examencommissie

e-mail: examencommissie@ipabo.nl

Teamleider: Jenny Schrupf
e-mail: s.schuur@ipabo.nl